

Srbská hudba

/velmi stručný přehled/

Základní dělení

- lidová hudba
- vážná hudba
- populární hudba
- alternativní hudba

Lidová hudba

- kořeny ve středověku
- vlivy:
 - keltské
 - byzantské
 - turecké
 - “západní”
- výrazné regionální odlišnosti
 - nástroje
 - témata textů
 - stavba hudebních těles
 - jazyk

Lidová hudba - církevní tradice

- byzantské prameny: Slované hrají na dechové a strunné nástroje
- rozvoj církevní hudby v raném středověku
 - chorály
 - sólový zpěv
 - náboženská tematika
 - církevní chvalozpěvy ([Ninja sili](#))
 - minimální užití nástrojů

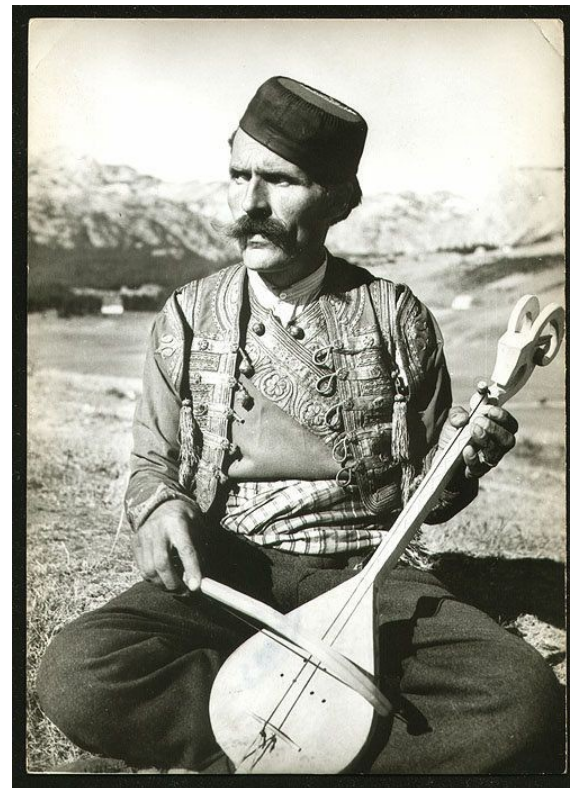
Lidová hudba - dvorská tradice

- světská hudba na dvorech šlechty a panovníků
- světská témata
 - oslava panovníka a země
 - dvorská láska
 - fanfáry a bubnové kompozice pro pochody
- využití nástrojů
 - flétny (frula)
 - píšťaly
 - dudy
 - bubny
 - v období osmanském
 - gusle
 - šalmaj
 - tambura



Lidová hudba v užším slova smyslu

- lidová lyrika
 - milostné písně
 - zemědělské písně
 - příležitostné písně
- lidová epika
 - hrdinské zpěvy
 - kosovská tematika
 - králevic Marko
 - epický (asymetrický) desaterec
 - zpěv za doprovodu guslí = [guslarsko pevanje](#)



Vojvodinská “lidová” hudba

- odlišná od zbytku Srbska
- vlivy multietnického prostředí
 - maďarské
 - chorvatské
 - německé
 - částečně turecké
- typické těleso: tamburaši
 - tambury
 - harmonika
 - klarinet
 - místy cimbál



Folková hudba centrálního Srbska

- typický rytmus a melodie
- dominantní nástroj: harmonika
- oslava rodného kraje
- milostné motivy
- hrdinská tématika
- [Šumadijska pesma](#) (Pomoraví)
- [Mačvanski jarani](#) (západní Srbsko)
- [Se navali Šar-planina](#) (jižní Srbsko)

Trubačka muzika

- typická pro Srbsko, Rumunsko
- tradičně romská (nejen)
- “synonymum” pro balkánskou hudbu
- “Sabor trubača” v Guči (Z Srbsko)
- [Elvis Ajdinović](#)
- [Goran Bregović](#)
- [Marko Marković](#)



Srbská vážná hudba

- rozvoj středověké a raně novověké hudby prakticky nulový
- od 19. stol. srbští skladatelé vážné hudby
- vlivy lidové tradice, turecké kultury, západních skladatelů
- Stanojlo Rajičić
- Petar Stojanović



Populární hudba

- Meziválečná Jugoslávie
 - starogradska pesma
 - [kafanska pesma](#)
 - [sevdalinka](#)
 - válečné písně
 - [Ko to kaže Srbija je mala](#)
- 2. světová válka / SFRJ
 - četnické písně
 - [Nad Kraljevom živa vatra seva](#)
 - partyzánské písně
 - [Po šumama i gorama](#)
 - pop oslavující SFRJ
 - Lepa Brena: [Jugoslovenka](#)
 - Rani Mraz: [Triput sam video Tita](#)

Populární hudba v SFRJ (pokračování)

- starogradska pesma
 - Toma Zdravković: [Kafana je moja istina](#)
- sevdalinka
- “estrádní” píseň
 - [Lepa Brena](#)



Populární hudba v Srbsku (od r. 1990)

- 90. léta: nacionalistický rock/pop
 - Baja Mali Knindža: [Ne volim te Alija](#)
 - Roki Vulović: [Crni bombarder](#)
 - Miro Semberac: [Sve džamije u oblake lete](#)
 - (totéž u Chorvatů a Bosňáků: [Čavoglave](#), [204. teslička brigada](#))
- turbofolk/taneční pop
 - Mitar Mirić: [Ne može nam niko ništa](#)
 - Ceca: [Drugarice](#)
 - Jelena Karleuša: [Insomnia](#)

Alternativní hudba

- SFRJ a později
 - od 70. let rozvoj punkové, metalové, hardrockové hudby
 - skupiny na hraně populárního projevu (díky politickému klimatu SFRJ)
 - Idoli: [Maljčiki](#)
 - EKV: [Karavan](#)
 - Bijelo dugme: [Hajdemo u planine](#)
 - Zabranjeno pušenje: [Anarhija all over Baščaršija](#)
 - Riblja Čorba: [Ostani djubre do kraja](#)
 - Bajaga i Instruktori: [Tišina](#)

Djordje Balašević

- Djordje Balašević
 - bývalý člen kapely Rani Mraz
 - vojvodinská, srbská i ex-yu tematika
 - bohatý jazyk
 - koncepční alba
 - vlivy lidové hudby (maďarské, srbské, turecké, chorvatské)
 - [Slabo divanim madjarski](#)
 - [Neki novi klinци](#)

Rock/punk

- S.A.R.S.: [Perspektiva](#)
- Repetitor: [Suženi snovi](#)
- Rambo Amadeus: [Urbano](#)
- Straight Mickey and the Boys: [Dalek svet](#)
- Jesenji orkestar: [Godine u vetru](#)

další...

- hiphop
 - Marko Šelić aka Marchelo: [Otkucaji](#)
 - Bad Copy: [Ja mogu da popijem 700 kafa](#)
- parodie
 - Neša Bridžes: [Ej, Riki Martine](#)
 - Ado i Dino: [Diž se Tito](#)